

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ВІД ІНВЕСТИВАННЯ В ОСНОВНІ ЗАСОБИ

Гордієнко М.І.

к.е.н., професор, завідувач кафедри економічного контролю та аудиту

Полятикін С.О.

аспірант, Сумський національний аграрний університет

Складні економічні процеси, що відбуваються в економіці України, багато в чому залежать від процесу акумулювання грошових потоків на відповідні перспективні напрями діяльності сільськогосподарських підприємств.

Залучення необхідних обсягів інвестиційних ресурсів, реалізація накопичених інвестиційних проектів та створення нових інвестиційних можливостей мають відбуватися у рамках розвитку інвестиційного потенціалу підприємств пріоритетних галузей та під комплексів економіки.

У сучасних умовах, проблеми зв'язані з відновленням основних фондів, що застосовуються на сільськогосподарських підприємствах, набувають особливо важливе значення. Це пов'язано з високим ступенем їх зносу, нездатністю по своїх якісних характеристиках забезпечити випуск конкурентноздатної продукції з найменшими втратами.

Все це актуалізує проблему дослідження особливостей формування та розвитку інвестиційного потенціалу сільськогосподарських підприємств як важливого фактора забезпечення формування фінансових результатів від інвестування в основні засоби сільськогосподарських підприємств.

Сільське господарство в роки економічної кризи характеризувалось найбільшими темпами падіння обсягів виробництва порівняно з іншими галузями народного господарства. Впродовж останніх двох років спостерігається нарощування обсягів виробництва в аграрному секторі, що є наслідком проведених корінних реформувань. Проте навіть тепер у половини

сільськогосподарських підприємств виробничі витрати перевищують доходи, що не дозволяє їм оновлювати виробничий капітал, поліпшувати технології та якість продукції. За багатьма ознаками вітчизняний аграрний сектор залишається неконкурентоспроможним, виробництво сільськогосподарської продукції в розрахунку на одного зайнятого в сільському господарстві в кілька разів нижче, ніж у розвинутих країнах тощо. Україна характеризується низьким рівнем споживання білкових харчових продуктів, що не відповідає науково - обґрунтованим нормам харчування. Таким чином, криза сільського господарства є проблема не тільки економічна, але й соціальна.

Форми податкових інвестиційних пільг для розвинених країн, погоджуються з конкретними економічними умовами і завданнями промислової політики цих країн. Варто підкреслити, що ці пільги можуть сильно розрізнятися стосовно специфіки місцевих умов. Вони визначають необхідність вишукування коштів для розвитку інфраструктури, здійснення програм розвитку, особливо депресивних районів, створення робочих місць, розвитку освіти, охорони здоров'я, залучення, чи навпаки, розосередження капіталу і т.д. [1, с. 38].

Саме тому, досить актуальним є аналіз технологій виробництва, витрат та сільськогосподарських цін в Україні та її основних конкурентів, що дає можливість визначити ступінь конкурентоспроможності галузі в короткостроковій перспективі.

Будь-які питання щодо оподатковуються регулюються Податковим кодексом і не можуть встановлюватися або змінюватися іншими законами України, крім законів що містять виключно положення щодо внесення змін до Податкового Кодексу та положень, які встановлюють відповідальність за порушення норм податкового законодавства [2, с. 5].

Стратегічна інвестиційна політика підприємства по оновленню основних засобів повинна формуватися не стихійно, а в наслідок жорсткого відбору проектів для досягнення максимального фінансового результату. Саме тому в системі заходів з удосконалення методів регулювання інвестиційної діяльності

підприємства важливе місце відводиться підбору пріоритетних напрямків інвестування та визначенню при цьому фінансових результатів.

Основні засоби – це кошти, вкладені в сукупні матеріально-речові цінності, що відносяться до засобів праці. Бізнес як система функціонує і розвивається в результаті попередніх вкладень капіталу, і насамперед, в основні засоби. Одержання прибутку сьогодні – це результат правильних рішень про пропорції вкладення капіталу в основні і поточні (оборотні) засоби, прийняті ще до початку операційної діяльності підприємства. Ефективне управління основним капіталом припускає ясне уявлення про специфіку їхнього функціонування і відтворення.

При оцінці ефективності вкладень підприємства в основні засоби, аналізу їхньої експлуатації і відтворення, на нашу думку, необхідно виходити з принципових положень, що:

- функціональна корисність основних засобів зберігається протягом ряду років, тому витрати по їхньому придбанню й експлуатації розподілені в часі;
- момент фізичної заміни (відновлення) основних засобів не збігається з моментом їхнього вартісного заміщення, у результаті чого можуть виникнути втрати і збитки, що занижують фінансові результати діяльності підприємства;
- ефективність використання основних засобів оцінюється по-різному в залежності від їхнього виду, приналежності, характеру участі у виробничому процесі, а також призначення. Оскільки основні засоби обслуговують не тільки виробничу сферу діяльності підприємства, але і соціально-побутову, ефективність їхнього використання визначається не тільки економічними, але і соціальними, екологічними й іншими факторами.

При цьому також необхідно відзначити, що ефективність інвестицій в основні засоби залежить від ряду факторів, серед яких найважливішими є відновлення вкладень, строк окупності інвестицій, інфляція, рентабельність інвестицій за весь період і по окремих періодах, стабільність надходжень коштів від вкладень, наявність інших, більш ефективних напрямків вкладення капіталу (фінансові активи, валютні операції й ін.).

Питання про інвестиції, що здійснюються у формі капіталовкладень, є найбільш важким завданням фінансового планування і вимагає ретельного аналізу. Рішення в цій галузі жадають від підприємства прийняття на себе зобов'язань, пов'язаних зі значним часовим періодом діяльності, тому повинні опиратися на ретельне прогнозування і докладні оцінки майбутніх ймовірних умов, що необхідні для забезпечення економічного прибутку, який виправдує передбачувані інвестиційні витрати.

В області аналізу інвестиційних витрат принципово важливим є необхідність співставлення декількох альтернатив. Економічні розрахунки, пов'язані з обґрунтуванням інвестиційних рішень повинні ґрунтуватися на проектах і прогнозах доходів і витрат. Спокуса перенесення умов, що були раніше, на новий проект, на нашу думку, повинна бути замінена ретельним прогнозуванням ймовірних можливостей. Необхідно враховувати вартість самого проекту як взагалі, так і по періодах.

Раціоналізуючи дуже складний процес альтернативного дослідження інвестиційних пропозицій і формування інвестиційних рішень, треба відмітити, що можливо прийняття тільки тих, які здатні забезпечити приріст прибутку, що буде не нижчий від заданого підприємством рівня за умов досягнення проектного рівня зниження витрат. У результаті цього створюється сукупність прийнятних інвестиційних альтернатив, які конкурують між собою. Однією із найважливіших для сучасних підприємств України категорій реальних (прямих) інвестицій є вкладення в основні фонди, які мають на меті зростання доходів і прибутку за рахунок зниження витрат. Економіко-математична модель інвестування в основні фонди передбачає здійснення аналізу беззбитковості, але по суті це новий методичний підхід.

У реальних економічних умовах миттєвій реалізації інвестиційних можливостей перешкоджають певні несприятливі фактори; обмеженість ресурсів, недостатня компетентність менеджменту персоналу тощо. Тож інвестиційні можливості мають здатність накопичуватися. Створюючи інвестиційний потенціал. [3, с. 717].

Україна має значні порівняльні переваги стосовно інших країн світу що до розширення потужностей в аграрному секторі та виробництва високоякісної та екологічнобезпечної продукції. Для того щоб порівняльні переваги трансформувалися у конкуренті, необхідно диверсифікувати форми та джерела інвестиційного забезпечення реалізації перспективних підприємницьких проектів у всіх сферах агропромислового комплексу. Тривалий період у національній економіці спостерігалась низька інвестиційна активність щодо розбудови аграрного сектору у зв'язку з наявністю численних інституційних обмежень та адміністративних бар'єрів [4, с. 25].

Досліджуючи вплив інвестиційного проекту на величину і структуру витрат, розмір прибутку, можна прийняти або відхилити проект, виходячи з того, чи забезпечує він цільовий розмір прибутку. Обґрунтування напрямку та умов інвестування в основні фонди є лише одним з етапів дослідження питань оновлення основних засобів і може бути застосована в системі фінансового планування економічними службами підприємств в процесі розробок та аналізу інвестиційних проектів, що, на нашу думку, дозволить прогнозувати фінансові результати від інвестиційної діяльності.

Список використаних джерел

1. Махмудов О. Інвестиційна політика виходу з депресії // Економіка України.- 2008.-№5.-с.37-44.
2. Податковий кодекс України: Закон України від 2 грудня 2010 року за № 2755-VI зі змінами та доповненнями // Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
3. Сталий розвиток та безпека агропродовольчої сфери України в умовах глобалізаційних викликів: монографія /Павлов О.І., Хвесик М.А., Юрчишин В.В. та ін.; за ред. О.І. Павлова. – Одеса: Астропринт, 2012.-с.717.
4. Хвесик Ю.М. Інвестиційне забезпечення аграрної сфери сільських депресивних територій: інституціональні передмови та напрями удосконалення: Монографія. – К.: Вид-во Кондор, 2011. – 400 с.